

Publicerad 27 jan 2016 04:00 Uppdaterad 27 jan 2016 08:41

Varför väljer landstinget att försöka kringgå reglerna genom att direktupphandla en leverantör som är ett tomt bolag utan personal, utan säkerhetstillstånd, utan kapital och utan erfarenhet av sjötrafik, frågar Björn Öberg.

FOTO: ANDERS SJÖBERG

Landstinget struntar i lagen

Offentlig upphandling delar just nu det svenska folket i två delar: de experter som kan regelverket och resten av folket. Våra politiker tillhör den senare kategorin vilket i grunden är bra.

[Rekommendera](#) 119 [Tweeta](#) [Mejla](#) [Rätta text- och faktafel](#)

Många hävdar att regelverket har blivit för svårt och även om jag har förståelse för detta, menar jag att det finns ett annat problem som är större: när politiken kommer i konflikt med juridiken. Här har offentlig upphandling kommit att bli ett slagfält med många förlorare.

KOMMENTERA (7)

Att en politiker ser offentlig upphandling som ett medel att genomföra politiska beslut är lika naturligt som den frustration som följer när gällande lag ger ett svar man som politiker inte vill ha. Oviljan att måsta börja om från början gäller nog för många, men i önskan att våra förvaltningar skall följa lag står vi sedan länge helt eniga.

Här kan dock ett oroväckande mönster börja skönjas inom det av Moderaterna styrda Stockholms läns landsting, ett mönster som började med den hårt kritiserade upphandlingen av Nya Karolinska sjukhuset. Bara under 2015 har landstinget vid fem tillfällen blivit ålagda av domstol att betala böter (tio miljoner kronor i det senaste fallet) för att man bryter mot upphandlingslagen. Mönstret är att man börjat ta lätt på lagen.

I dagarna har landstinget återigen visat hur lite man bryr sig om regelverket kring offentlig upphandling. Denna gång är det skärgårdstrafiken i Stockholm som upphandlas och av något skäl vill landstinget till varje pris få bort den nuvarande leverantören, ett rederi som under de senaste åtta åren har upparbetat en kundnöjdhet på över 96 procent. Rederiet heter Stockholms Sjötrafik AB och jag är dess ordförande.

Fakta är följande. När det i upphandlingen visade sig att den nuvarande leverantören var mest lämpad att fortsätta verksamheten valde Stockholms läns landsting helt oväntat att bortse ifrån de krav som ställdes på övriga anbudsgivare. Nu krävdes inte längre en ekonomiskt stabil organisation, med stor erfarenhet av sjöfart, eller att säkerhetstillstånd fanns. Att den part man valde var likvidationspliktig, inte uppfyllde det lägsta kapitalkraven och inte hade efterfrågad erfarenhet av att handha fartygsdrift spelade alltså ingen roll.

Argumenten som av landstinget framförs i domstol gör en travesti av offentlig upphandling, och det kan bara finnas en förklaring till detta: okunniga politiker som inte vill finna sig i det juridiska regelverket. När upphandlingen överklagades, vilket gjordes av fem leverantörer, inträdde en avtalsspärr som förbjuder att avtal ingås. Detta hindrade inte landstinget att ändå ingå avtal genom otillåten direktupphandling – med risk att återigen tvingas betala böter om ytterligare miljoner. Knappast ett beslut som fattats av en enskild tjänsteman utan politisk uppbackning.

De politiker som främst låter detta hända heter Lukas Forsslund (C) och Kjell Jansson (M), ledamöter i beredningen för sjötrafik. För en seriös redare som troget och som under lång tid levererat tjänster till Stockholms läns landsting och därigenom upparbetat en stor kundnöjdhet har dessa just nu mycket att förklara. Detta gäller främst varför landstinget väljer att försöka kringgå reglerna genom att direktupphandla en leverantör som är ett tomt bolag utan personal, utan säkerhetstillstånd, utan kapital och utan erfarenhet av sjötrafik. Varför är Lukas Forsslund och Kjell Jansson så angelägna att hjälpa den part som inte klarar sig på egna meriter?

När respekten för gällande regelverk blir låg bland våra förtroendevalda kommer det att finnas många förlorare i offentlig upphandling. I vårt fall är det inte minst de anställda som hanteras hänsynslöst av Stockholms läns landsting då de på kort tid och helt i onödan riskerar att skyfflas fram och tillbaka mellan olika arbetsgivare beroende på utfallet i domstolen. För samhället som helhet är det resenärernas säkerhet och skattebetalarna som bekostar följderna av denna inkompetens.

 [Rekommendera](#) 119 [Tweeta](#) [Mejla](#) [Rätta text- och faktafel](#)

BJÖRN ÖBERG, ORDFÖRANDE I STOCKHOLMS SJÖTRAFIK AB